

ספרוי — אוצר החסידים — ליאובאווויטש

שער
שלישי

קובץ
שלשלת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

בתרגום חופשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

וצוקלהה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליאובאווויטש

•

פינחס — יב'יג תמוז

(ח'לך י'ח)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטטען פארקווי

שנת חמישת אלפיים שבע מאות שמותנאים ושלש לבריהה

שנת הקהלה

מחוזר הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת פינחס, יג'יט תמוז, ה'תשפ"ג (א)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2023

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.org / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

פינחס

יביג' תמוז

318

בזהר¹, והרי מה ששמות (אלו) עלולים לאותו מספר הוא ראי' על שייכות פנימית (ודמיון) בינהם², ובפרט כאשר הגימטריה מובאת בתורה.

כמו כן ניכרת השייכות לשם (הראשון) של בעל הגאולה – יוסף – שהרי פינחס הוא מזרעוי³ דיווסף, כהדגשת הכתוב: „וְאֶלְעֹזֶר בֶּן אַהֲרֹן לְקֹחֶל מִבְנֹת פּוֹטִיאֵל („מִזְרָעֵי יוֹסֵף שְׁפַטְפַּט בְּצִירָוּ“⁴) לו לְאַשָּׁה וְתַלְדֵּל לו את פינחס⁵.

וכיוון שהשם (השני) יצחק דוקא שייך בಗלווי לפינחס – פינחס בגימטריה יצחק – ואילו שייכות השם (הראשון) היא בהullen, כי בשם פינחס אינה מرمזת, ציריך לומר, שייכות בעל הגאולה לפינחס היא בעובדה השייכת לשם „ יצחק“; משא"כ הנקודה הקשורה לשם „יוסף“ היא בהullen (יוטר), כדלקמן.

ב. השמיות דעבות בעל הגאולה לפינחס בפשטות ובגילוי⁶ היא בזה¹⁰, שנקודת מעשה פינחס היא מעשה

א. ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז דשנת תרפ"ז, שבhem יצא כ"ק מו"ח אדמור"ר לחיות ממאשו, חלו ביום שלישי ורבי עי' של פרשת פינחס.

וכך גם בנווגע ליום הולדתו – י"ב תמוז תר"ס⁷ – אמר כ"ק מו"ח אדמור"ר², אשר „בזמן שקוראים בתורה את פרשת פינחס³ .. נולדתי .. ורובה דרובא דהמאורעות שקרו עמי וסבבי .. מרמזים בהullen ובגילוי בפרשת פינחס⁴.

והיינו, שגאותתו ועובדתו ועניניו בכללי יש להם קשר הדוק עם ענייני פינחס, אשר על שמו נקראת הפרשה; וכמרומו גם בזה, אשר שמו (השני) של בעל הגאולה – „ יצחק“ – הוא בגימטריה „פינחס⁵“, כדאיתא

1) להעיר, שהשנה (ה'תשל"ט) היא התחלת שנת המאה (ו' פעמים י' – מספר שלם) להולדתו.

2) שיחת ש"פ פינחס, יד תמוז, ה"ש"ת (ס"ה"ש ה"ש"ת ע' 158).

3) לכוארה יש לתקן שם, שהרי הקביעות דיב' תמו תר"ם הייתה ביום ב' פ' בליך. ואזאי

צ"ל שם: די' פרשת בליך⁶ און פינחס בן איד .. געוואווארן און ס'אי געוווען דער בריתה. ועד"ז .. להלן שם. וואה שי"ע אדה"ז א"ח מהד"ת ס"ס ד „הוחלה בנית נפש זו הקדושה היא .. גם במצות מילה⁷.

4) מלא – ראה בית שמואל הל' גיטין שמות אניות. שי למורה שם. ובטיב גיטין שם. עוזה. וראה עניין פינחס מלא בזח"ג (נו, ב. ריג. ב. ריכ. ב.)

* ולהעיר שסיוומה והותמה דפ' בלאק – מעשה פינחס. ראה בפנים רס"ג.

319

א. רלו, ב. מנוחת שי ריש פרשتناו. וראה لكمן העירה, 38.

(5) שם רלו, ב.

(6) ראה שומר אמונים ויכוח הראשון ס"י כא-כג. וראה גם תניא ח'ב פ"א. פ"ז (פ"ד, ב.).

(7) וראה ז. כה.

(8) פרשי' שם. מסותה מג. א. ושות'ג. וראה עניין פינחס מלא בזח"ג (נו, ב. ריג. ב. ריכ. ב.)

(9) להעיר מבי' הלשונות בהשיכה שם „זינגען מרומו בהullen ובגילוי⁸.

(10) ראה לעיל ע' 291 ואילך.

וכמו שמצוינו בהלכה, אשר מסירת נפש שאינה על ג' הדברים דיהרג ואל יбурר, אלא על שאר מצוות לא תשעה, מצוות עשה וכיו"ב, אינה חיוב וכיו"י, אלא „הרשות בידיו“.¹⁷

ג. אלא שיש לשאול: ההשוויה הנ"ל שיכת בעייר ל(סוף) פרשת בלק, אשר שם מסופר אודות עבודת פינחס, במעשה הקנאות שלו [וכקביעות כמה וכמה (רובן) השנים, שיום ההולדה וימי הגאותה דיב"ג תמוז חלים בשבועות¹⁸ פרשת בלק]¹⁹ – ומהי השיקות (גם) לעוני פינחס כפי שהוא אמרו בפרשת פינחס?

ויבן בהקדמים המבוואר בירושלמי²⁰ שמעשה פינחס ה"י „שלא ברצון חכמים“, ובקישו לנודות²¹ אילולי שkaptsa עליו רוח הקודש ואמירה והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונות עולם²² וגומר“;

דמזה מובן יותר גודל מעשה הקנאות שלו – שהרי קודם ש„קפצה עליו רוח הקודש“ ידע²³ שמעשהתו הוא

(17) לשון הרם"א בש"ע י"ד סקנ"ז ס"א.
וראה בהננסון לעיל ע' 302 הערכה.

(18) או בשפת עצמו כהקביעות דשנה זו.

(19) וכן בהקביעות דשנת ההולדה תרם (כנ"ל הערכה).

(20) סנהדרין פ"ט ה"ז.

(21) וראה גם בבבלי שם (ע"ב) בקשו מלacci השתת לדחפו כר' התחליו השבטים מכוון אותן כר'.

(22) פרשנו כה, יג.

(23) שהרי מסתבר לומר ששם שידע ושם הולכה דקנאי פוגען בו (ראה ירושמי שם וונכר להלכה). ובבבלי „לא לך למדתני“.

ובפרש"י ס"פ בלק (כה, ז) „מקובלני מך“ כן, למד וידע את פרטיו הדיני, אין מוריון כן, שלא ברכזון חכמים, דהיינו „כל המצוות שניתנו לו

הKENOT, בקנוו את קנאתיו, ומעשה הקנאות דפינחס, מצד הולכה „הבולע ארמית קנאין פוגען בו“²⁴, איןו הולכה ודין הנזכרים בשולחן-ערוך²⁵ חוויכ המוטל על האדם, שהרי קנא „הבא למלך אין מוריון לו“.²⁶

יתר על כן: לא זו בלבד ש„אין מוריון לו“, אלא שאין הדבר (לפי כמה הראשונים²⁷) אפילו בגדר הוראה וציווי של התורה לכאן, כי אם „הרשות בידיו“ בלבד.

ועד"ז היהת גם הנגתו של בעל הגואלה²⁸, בקנוו את קנאתי. מסירת נפשו על החזקת התורה וחיזוק היהדות במדינתה הרדיא, אשר הביאה למאסרו, הייתה אופן כזה של מסירת נפש שאין עליו כל חיוב ע"פ דין, „אין מוריון כן“, וAINO ALA UNI שבדגדר „הרשות בידיו“.

(11) פרשנו בתקלה (כה, יא).

(12) סנהדרין פב, א. פרש"י בלק כה, ז.

(13) ראה הערכה הבאה.

(14) סנהדרין שם. רמב"ם הל' איסורי ביהה פ"ב ה"ה. טור אה"ע סט"ז. רמב"ח חוי"ם סט"ה ס"ד. וראה לקו"ש ח"ח ע' 151 ובערלה 10, ש"ל שהו גם טumo של המחבר שהשימיט בש"ע הדין דקנאי פוגען בו. ורק רמזו באה"ע סט"ז ס"ב „אם לא געוו בו קנאים“. גם רמב"ם והטר לא כתבו בסוגנון של דין אלא בסוגנון של סיפור „אם געוו בו קנאין והרגו כר“ (ומב"ם שם ה"ד*) ח' קנאין פוגען בו כו“ (טור אה"ע שם). (15) יד רמ"ה ורא"ש סנהדרין שם (ועי"ש שפעין מסבירני הא דנהפכ זמי והרגו לפינחס אין נרגג עליו שהרי רודף הוא (סנהדרין שם) „לפי שאין מצוה להרוגו אלא רשות בעלמא“. מל"מ ספ"א דהלי רוצח בשם ר"י. וברמ"ח חור"מ סט"ה ס"ד „ומוחרן להגגו“. (16) ראה לעיל ע' 301 ואילך. ושם.

* משא"כ ברכמ"ם הל' סנהדרין פ"ח ה"ג. ואכ"ג.

בישראל²⁹ – הרי במה נחשבת לפניו מסירת גופו ונפשו גם יחד, אם רק יש בידי לפועל את „השיב את חמתך מעל בני ישראל!“

ד. הנהגה כזו ד„קנאו את קנאתי“ באופן של מסירת נפש היא מצד עצם הנפש של איש ישראל, אשר היא (בשרהה) למעלה מהתורה³⁰, וממילא הרי היא גם למעלה מן המדיידה והגבלה דתורה³¹. ולכן גם השכר על זה היי: „והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם“, עניין של מעלה מהmdiידה של תורה. דע³² תורה הכהונה היא דבר הבא בירושה מאב לבנו, ומאחר שפינחס עצמו טרם נתכחן³³, לא הי זה יכול לעבור „לזרעו אחריו וגورو“. וرك מפני ש„קנא לאלקיו“³⁴, הינו שקנאותו היתה „לאלקיו“ כפי שהדבר הוא למעלה מהmdiידה של תורה, על כן נתן לו הקב"ה כהונה „לו ולזרעו אחריו“ (אף שלפי הכללים קבוע הקב"ה בתורתו – אין מקום לכך).

עפ"ז מובן, שדוקא בפרשת פינחס, שבה אמורים דברי הקב"ה „והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל“, נתגלה אופן הקנאות של פינחס – מתוך מסירת נפש בגופו ובנשנתו), אשר מבלי הבט על כך

„שלא ברצון חכמים“, דהיינו שע"פ דעת חכמי ההוראה אין מקום להנחותו³⁵, ונמצא שקנאותו היתה עניין של מסירת נפש, ולא רק מסירת נפש בגוף³⁶, אלא גם מסירת נפש מצד הנשמה³⁷, כיוון שהיתה זו הנהגה שלא ברצון חכמי התורה עד ש„ביבקשו לנדותו“ –

ואעפ"כ, כשהראה שאירע מעמד ומצב ד„וישב ישראל בשטים“³⁸ – (אין אדם עובר עבירה אלא אם כן) נכנס בו רוח שtotot³⁹, ופרצה מגפה

למשה בטיני בפירישן נתינו) (קדמת הרמב"ם בספר היד). ולהעדר ד„דבר זה (דקנאי פוגען בו) הולכת למשה מסיני הוא“ (רמב"ם הל' איסורי ביאה שם ה"ד. וראה לקו"ש חח ע' 150 הערא 2).

(24) בפנ"ם לירושלמי שם מפרש „שלא ברצון חכמים“ הינו שלא ישאל רצון חכמים שם בא לימך אין מוריין לו כה, והינו דמפרש הרישומיל כהכלי ד„אין מוריין לו“ (וראה מראה פנים שם). אבל ביפה מראה שם מפרש כפשוטו דקנאים הפגעים בבועל ארמת אין רוח חכמים נזהה מהם. וכן ברכבו העדה שם: עושה שלא ברצון חכמים. וראה בארכונה ראש דוד להחיד"א פרשנותו (קכ', ב. ואילך). וראה מגדל עוז לרמב"ם איסוטיב' שם. צפען לרמב"ם שם. ועוד.

(25) ראה תיביע' בלך כה, ח. ספרי ותנומוא ט"פ בבל – דניצל בדרכך נס.

(26) להעיר מכמה סיורים ע"ד הבעש"ט ותלמידיו ותלמידי הה"מ, שמונ"פ שלחם הי' עד לאופן שהפכו את עוזר'ב שלחם בשבי טובת היהודי. וידוע היטפור מאודה"ז אודות ביכל חסידות שנשרכו שהי' כתוב עליו בכ"ק אודה"ז בחרים בזה וביבא, ולאחרי שנשרף, בקש רבינו הוקן אם מישחו עין כי, ועל שאלת אדמאנ"ט הרי כתבת בחרם בזה וביבא ענה לו אודה"ז „איפה המסנ"פ על חסידות?!“.

(27) בבל כה, א.

(28) סוטה ג, א.

(29) ראה סנהדרין שם: מי ראה כי ראה שבא מלאך והשנית בעם.

(30) ראה ס"מ תרנ"ט ע' יג. ועוד. לעיל ע' 302.

(31) נוסף ע"ז שכליות עניין המונ"פ הוא למעלה מהתורה (ראה ס"מ תרנ"ט שם. ס"מ תש"ט ע' 121 וראה הערא שם. לקו"ש חח ע' 158 הערא 65).

(32) כפרשי' שם – כדעת ר"א זבחים קא, ב.

פינחס, הנה כעבור זמן, לאחר הגאולה מהמאסר, נתגלה לעין כל³⁵ „אשר קנא לאליך ויכפר על בני ישראל“, הינו שזו הייתה העבودה הנכונה הנחוצה במצב כזה, וגם למטה בגלי נינה הסכמה על עבודה זו³⁶.

[אלא שהחילוק הוא, שענין „קנאי פוגעין בר“ דמעשה פנחים נשאר בגדיר הלכה „אין מוריין ליל“, ואילו בוגע לאופן העבودה של כ"ק מוח' אדמור', הרי עצם הגאולה הייתה הוראה ברורה מלמעלה שזווי העבودה הנכונה, וもりין כו'.

וכפי שראינו בפועל שבעל הגאולה „הוראה“ כן וזו גם לאחרים „להורות“ כר.

ודוקא אופן עבודה זה החזק את גחלת היהדות בקרב בני ישראל במדינה היא – אצלם ואצל „זרווער אחורי ברית כהונת³⁷ עולם“].

322

ו. עפ"ז טובן גם שיקות פינחס ליצחק (כנ"ל שפינחס בגימטריא יצחק³⁸) – מכיוון שאופן זה דמסירת

(35) ראה לשון כ"ק מוח' אדמור' במכתו ברגיגות יב' תמוז הראונה בשנת תפר"ח (נדפס בסה"מ תש"ח ע' 263. ועוד).

(36) עפ"ז הידוע בוגע למאור והגאולה דודת", דהלהשנה והמאסר למתה הי' מצד הקטרוג למללה, וכשנתבטל הקטרוג למללה – יצא להפשי (ראה תורה שלום ע' 26, מה הזית זהה כשבותשין אותו הוא מוציא שמו כו' כו ע"י הקטרוגים כו' נתגלה הפנימיות דוקא).

ועפ"ז י"ל במעשה פינחס, ראה עפ"ז הנגלה בפערן עה"ת ריש פרשנותו. צפערן סנהדרין שם. ואכ"ם.

(37) שכוא"א מישראל עליו נאמר (יתרו יט, ו) ואת תהי לו מלככת כהנים.

(38) ראה זהר שבהערה 5 שזה שפינחס (שייך

שלמטה הי' הדבר שלא ברצון חכמי התורה וביקשו לנדוותי – הר הי' זה אמיתית הרצון העליון, שהוא למעלה מהתורה.

ה. עד"ז מצינו גם אצל בעל המאסר והגאולה: לא זו בלבד שעבודתו בהרכבת התורה וחיזוק היהדות הייתה בתנועה של מסירת נפש בגוףו ממש גם על ענינים כאלו אשר ע"פ תורה אין חיב למסור את הנפש עליהם, וכנ"ל ש„אין מוריין לו“;

אלא שאופן הנגגה זה הי' גם שלא כדעת כמה מגדולי וחכמי ישראל באותה שעה, שלא הבינו ומילא לא הסכימו להנגגה זו, ונהגו בפועל אחריה³³ – עין הנ"ל בפינחס (מסירת נפש בכל צעד ושביל, אשר נכלל בה יהודי נוטה, כדלקמן);

ובפרט שהדבר הי' באופן שהעמיד בסתנה גם את כל עבودת הקודש שלו, כמדובר לעיל³⁴, שעיקר הגזירה אשר מחמתה נאסר הייתה התעסוקתו בחינוך של תינוקות של בית רבן.

והיינו, שיחד עם המסירת-נפש בגופו ממש עמד גם במסירת נפש בשרותו, ברוחניות, והעמיד בסתנה גם את כל עבודתו, והסיבה לזה היא דכיוון שהמצב במדינה היה נגע בעצם הקיום של עם ישראל ושל היהדות, שלא יכבה נר ישראל ח'ו, לא התחשב בשום חשבון ובשום האבלה במסירת נפשו עברו בני ישראל.

וגם בנדון דידן, כמו במעשה

(33) שלדעת כמה צrik הי' ליצאת מדינה ההי. וראה ראש דוד שם (קכת, א ד"ה ועוד).

(34) נסמן בהערה 30.

הルק קרים את ציוי ה' לאברהם, אלא שהルק מבלי לשאול שום שאלות, כי אם בלב שלם.⁴³

ג. אעפ"כ יש חילוק בין עובdot פינחס לעבודת בעל הгалלה – כמרומו בזה, שמו הוא יוסף יצחק (ולא יצחק בלבד).⁴⁴

ויבן ע"פ המבוואר בקבלה וחסידות בענין החילוק בין יוסף לי יצחק⁴⁵, אשר יוסף בגימטריא ג' פעמים שם ב"ג, ויצחק – ד' פעמים שם ב"ג.

ובאותיות פשוטות יותר יובן חילוק זה מדברי הגמרא⁴⁶ בנוגע לאותיות גימ"ל דל"ת – "גמול דלים", שה"גימל" רומות ל"גמול חסדים" וה"דלת" – לדל.

וההסברתה בזה:⁴⁷ תוכן החילוק בין נתינת הצדקה – "גמול (גימל)", לבין קבלתה בפועל – "דל (דלת)", הוא, שענין ה"גמול", הנטינה, הוא הכהן אל המעשה; ואילו, ב"דל", כאשר העני מקבל את הצדקה בפועל, נפעל המעשה בפועל – "החייתה את נפש העני".⁴⁸

ומזה מובן בנוגע לכל השפעה, שה"גימל" רומות אל הכהנה בהשפעה, הינו כפי שהיא עדיין אצל המשפי, ו"דל" – על גמר ההשפעה, ע"י המקבל. ועד"ז הוא גם באדם גופא: "גימל" מורה על היותו במצב של הכהן אל

נפש קשור אל (ונמשך מ) עקיידת יצחק – יצחק בשלימותו:

משמעות הנפש ד יצחק לא הייתה רק מסירת הגוף כפשותו³⁹, אלא גם מסירת נפש עמוקה ונעלית יותר – ברוחניות. דנווסף על זה שעקדתו הייתה לכארה היפך הבחתה ח' "כ' ביצחק יקרא לך זרע"⁴⁰, הרי ה' זה עני שעל ידו ה' עתיד "להעקר" למגורי "העיקר ששטל אברהם"⁴¹ – עבוזתם של אברהם ויצחק בנו⁴² לפרשםשמו של הקב"ה בעולם (וונמשך עם ישראל בכלל) – ואעפ"כ לא זו בלבד שיצחק

(ובגימטריא יצחק, מצד היוזד פינחס, נתוסף לו ע"ז מעשה זמרי "בקנאו את קנאתי", וראה מנהת ש"ם).

(39) ולהעיר מות"ב (הובא ברש"י) בחוקותי כו, מב: וביצחק לא נאמרה זכירה אלא רויין את אפרו כאילו הוא צבור ע"ג המזבח. ולהעיר גם בויה צד השווה דמעשה פינחס ועקדת יצחק, דמעשה פינחס שהביאו "ויכפר על בניי", עד עכשו לא זו אלא עמוד ומכפר עד שיחיו המתים (ספר פרשותנו כה, יג. וראה סנהדרין פב, ב) "ר"ל דלא הה דבר שכבר נפעל רק נמרך ופועל בכל רגע" (צפ"ג ע"ה"ז פרשanton שם), בדוגמה העקידה דה' ראה עקיידה זו ולסוחה לישראל בכל שנה ולהצלים כ"ז כדי שייאמר היום זהה בכל הדורות הבאים בהר ה' ר' ראה אפרו של יצחק בבור ועומד לכהר" (רש"י וירא כב, יד). ובצפ"ג הל' תרומות (נעתק בצפ"ג ע"ה"פ בחוקתי שם) דבריו של יצחק לא שיריך זכירה רך ראי כו' (ולכן ס"ל לר"א מגילה ז, א) דשל תורה הוא דבר הנמדד ופועל תמיד".

(40) וירא כב, יב. וראה ב"ר פנו", ח. פרש"י וירא כב, יב.

(41) לשון הרמב"ם הל' ע"ז ס"א, במצב בני ישראל במצרים "ומכעת קט ה' העיקר ששטל אברהם נערקר".

(42) וראה רמב"ם שם: והודיעו יצחק בנו. ישב יצחק מלמד ומזהיר. יצחק הודיעו כו'.

(43) ראה פרש"י שם, ח.

(44) ראה ש"ת צ"צ אה"ע ס"י קמג.

(45) ראה אה"ת אחריו ע' תקנא. ושם"ג.

(46) שבת קד, א.

(47) בהבא ל�מן ראה תור"א נט, א. ביאוה"ז

בלק קג, ד ואילך. לקו"ש חייז' ע' 202.

(48) ראה תנומה משפטים טו.

ובעבودת האדם בכללות: עניין הכהנה עד למעשה בפועל (ג) כלל, בכללות, במדרגת „נשמע“, ואילו העבודה בפועל (ד) היא העניין ד„נעשה“.

ט. ע"פ הניל תובן גם השיקות בין אופני מסירת הנפש דפינחס ודכ"ק מ"ח אדמור, המודגשת בשמותיהם: פינחס לא הי נשיא הדור, ולא עליו הוטל לצוות الآחים לлечט במסירת נפש, אלא הי הוא השליך⁵² שקיים את המעשה בפועל; ואצל שליח צרייך שירודגש בעיקר עניין ה„נעשה“ – פינחס" בגימטריא " יצחק", בחינת "ד" (ד' פעמים שם ב"ז) – ולא כל כך הכהנה ל„נעשה“ (הענין ד„נשמע“), אשר עלולה לפעמים לגורם הבלבול כר' בקבום המעשה בשילוחות⁵³.

ומאוחר שסוף מעשה במחשבה תחיליה⁵⁴, הינו שגמר וסוף העשי"נ עוזי ב„תחיליה“ שהיא קודם המחשבה ואף קודם תחילת המחשבה⁵⁵ – על כן במסירת נפשו שלמעלה מהగבולות התורה פועל את הענין ד„קנא לאקלקו“ ובקנאו את קנאתי". והיינו, שהגיע עד בחינת „תחיליה“ הנעלית יותר ממה

(52) וכפשותו דהטיפור בסנהדרין שם (הובא ברשי"ס פ' בלক) דומה אמר לפנחים קריינא דאגירתא איהו ליהוי פרונקה – „שליח" (רש"י סנה"ש). אבל ראה יד רמ"ה שם. וח"ר הרז"ש ד"ה קריינא.

(53) ע"ז המבואר בכתם (ד"ה אני ישינה תש"ט. ועוד) דכת המסת"ג מאיר בעיקר בזמן הгалות, משא"כ בזמן הבית – שה العبודה פנימית דמות ולב מעילמה.

(54) פיט לכה דודו.

(55) ראה תוי"ח ר"פ ויגש. המשך תرس"ו ע' יט ואילך. המשך תער"ב ח"ב ע' א' קיז ואילך.

הפעולה, ובכללות קאי זה על כחות הנפש שלו דשכל ומדות; ואילו המסקנה והחוצאה של הכהות למעשה בפועל – נרמזות בעניין ה„דלת“.

ח. עפ"ז מובנת גם השיקות בין המספרים ג' וד' (הבאים בסימוכות זה אחר זה): כל המשכה נחלקת בכללות לג' בחינות וקווין (שבמקור המשכה); וגמר המשכה, כאשר הדבר בא במעשה בפועל, היא הבחינה הד', הבאה לאחר המשכה של הג'.

[וכשם שכן הוא בעולםות: ישן ג' העולמות – אצלות בריאה יצירה, והעולם הד' הוא עולם הנשוי⁵⁶.]

ולכן ג' מורה (בסדר הספרות) על בחינת יסוד, המשפיע – הכלול בתוכו את כל ג' הקווין, והד' – על ספירת המלכות (הרגל הרביעית ברכבה), המשפיעה בפועל בעולםות.

ועד"ז הם גם ב' העוניינים המרומיים במסירת יוסף ויצחק (המרכיבים יחד שם אחד (ודוקא בסדר זה: יוסף ויצחק) ואחר כר' " יצחק"), מאחר שב' העוניינים הם המשך אחד): יוסף הוא בחינת יסוד כדיודע⁵⁷, המורה על הכהנה של ההשפעה והמשכה עד שבאה בפועל ("גימל" – גמול); ויצחק מרמז על קבלת ההשפעה ("דלת" – דלים). ובאדם עצמו זהה העניין דמעשה בפועל כנ"ל.

(49) לקות מסע' צה, א. ו'ש"ג.

(50) ראה מו"ג (ח'ב פ"ז) בעניין מספר ארבעה, ע"פ המבואר בצפיעין עה"ת ר"פ ויצא (וש"ג), דיל דשייך ג' כלה מבואר בקהירז"ל שענין ד', מספר הרביעי, וגם ארבעה, קאי על עולם העשי".

(51) ואע"פ שיצחק קדם לירוסת.

(51*) תוי"א מד, ג. ובכ"מ. ראה אוח"ת שם.

הספרה בשיקות בעל הגאולה ושמו יוסף יצחק לפינחס, וכן – הוראה לכל אחד ואחד בעבודתו בפועל:

כ"ק מו"ח אדמ"ר תבע משלוחיו, ועודנו טובע גם עתה, לקיים חטוף ואכול חטוף ואישת⁵⁵, למללה מחשבון, כלומר: לכל בראש צrik שיהי עניין הנעשה, " יצחק" בגימטריא פינחס;

יש לצאת אל העולם ולהשפי על אחינו בני ישראל לקיים תורה ומצוות. אפליו מי שטרם השלים את הכהנה הרואי' לכך, ויש אצלו חסרון ב"נשמע" באותם עניין תורה ומצוות שבהם עליו להשפי על זולתו, מכל מקום נדרש ממנו עניין הנעשה, ביטול והנחת עצמו עבר הזולות (כפי שהי' אצל פינחס, שמסר את נפשו לפעול את עניין "השיב את חמתי מעל בני ישראל"). ובהז גופה, בפועלתו על הזולות, עיקר ההדגשה היא על מעשה בפועל, דהמעשה הוא העיקרי⁵⁶, וכי פסק ההלכה הערכה בתלמוד ופסקים דרשוור לאו בדבר דמי ואם קרא קריית שמע במחשבתנו ובלבו בלבד בכל כח כוונתו לא יצא ידי חובתו וצריך לחזור ולקרות כו' ואם הוציא בשפטיו ולא כיוון לבו יצא ידי חובתו⁵⁷.

ובמיוחד כאשר עומדים בסוף זמן הגלות בסיום דעכתא דמשיחא, ואין הזמן גורם כלל להמתין לו עד שיפעל

שנקבע מצד "מחשבה תחילת", מצד בחינת התורה⁵⁸.

לפינחס היה הכהנה ד"נשמע", שקיבל מנשיא הדור, "משה רבינו" – כמרומו בדבריו "מקובלני ממק" – אבל בשעת מעשה ה"י עניין הנשמע" בהעלם אצלו; ומה שעד גבורי ובחדשה ה"י רק קיים השליחות: "קרינא דאגירתא איהו יהו פרוונק'א".

אבל אצל נשיא הדור (אשר "הנשיא הוא הכל"⁵⁸) צרכיהם להיות וישם ב' העניים בשלימותם, ה"ן העניין ד"נשמע" והן העניין ד"נשמע", ולכן מודגשת הדבר בשם "יוסף יצחק": ה"ן הכהנה וההמשכה ד"נשמע" – יוסף, והן קבלת ההשפה, העניין דנעשה – יצחק.

וב' עניים אלו ראיינו בפועל אצל בעל הגאולה והשמחה: מסירת נש על הפצת התורה והיהדות בקרב כל הסוגים בישראל, קטנים כגדלים; בניית מקומות, שליחת רבנים, שוחטים, מוחלים וכו', במקומות שהי' צורך בכך; יסוד חזרים עכורים תינוקות של בית רבן ללימוד א'ב, שליחת מלמדים וכו' – "נעשה"; ולאידך גם סדר ההנאה ד"נשמע", לימוד וגילוי העניים העומקים ביותר בנגלה דתורה, ובפנימיות התורה – עד רזין דרזין.

י"ד. וمعنى זה מתבלט תוספת

(59) עירובין נד. א. וראה מכתב כ"ק אדמ"ר (מהוירוש"ב) ג"ע (נדפס בקונטס ומעין מבוא ע' 22. אג"ק שלו ח"א ע' רס"ו).

(60) אבות פ"א מ"י.

(61) תניא רפל"ה.

(56) להעיר מלקו"ש ח"ט (ע' 385 ואילך) בזה שיש כח בנש"י לחודש בתורה.

(57) לשון רש"י בלק כה, ז. ובנהדרין שם: לא כרך לימדנתן.

(58) פרש"י חוקת כא, כא.

עובדתו קשורה בעניין ה„נעשה”, והшиб לב אבות על בניים ולב בניים על אבותם גו⁶⁵.

וגם גאולה זו⁶⁶, הגאולה הר比יעית, שיצת למספר ארבע, ארבע לשונות של גאולה לעתיד לבוא⁶⁷, ד' כוסות של פורענות שהקב"ה עתיד להשkont את אומות העולם, וכונגדן עתיד הקב"ה להשkont את ישראל ד' כוסות של נחמות כו⁶⁸, בקרוב ממש.

(מושיחת ש"פ פינחס תשל"ז)

וארא ה. ית. יל"ש ריש פרשנותו. רmb"ם היל' מלכים פ"ב ה"ב. וראה לקו"ש ח"ב ע' 609 שיל' שהענין דפינחס מלא הוא ע"ד „וала תולדות“ מלא דקאי על הגאולה העתידה, וראה שם בשיקות דפינחס להגאולה.

(65) מלacky, כד.

(66) וגם עצם עניין הגאולה בא ע"י העבודה דמסנ"פ למלعلا מטו"ד, משיח בא בהיסח הדעת (סנה' צ, א) – ראה אגה"ק ס"ד (קה, ב).

(67) בחיה שמות ו, ח.

(68) ירושלמי פסחים פ"י ה"א. וראה גם ב"ר פפ"ח, ה.

בעצמו (גם) את ה„נעמע“, שהרי תיכףomid בא משיח ויש לנצל כל רגע לעבודה ד„נעשה“ מתוך מסירת נפש.

ויתר על כן: מאחר שאדם זה עושה כן בשליחות נושא הדור, ממילא יש בעבודתו גם העניין ד„נעמע“, בחינת „יוסף“ (וכמו בפינחס שאמר „מקובלני ממן“ כנ"ל); ובשעה שפועל את עניין ה„נעשה“ אצל זולתו, העניין ד„נעמע“ ישנו גם ביד הזולת.

[ומרומון הדבר בשם יצחק שהוא במספר ד' (ד' פעמים שם ב"ז) אשר ד' הוא (לא רק רבייעי), אלא בה בשעה גם סך כל הארבע, ובכלל זה גם הג' שלפנוי זה⁶².]

וע"י עבודה זו נזכה להתגלות פנחים הוא אליהו⁶³ מבשר הגאולה⁶⁴, שגם

(62) וע"ד העניין דספה"ע שהמנין הוא לא מספר סידורי, יום שני יום שלישי, אלא מספר הכלל, שני ימים שלשה ימים. וראה לקו"ש ח"ג ע' 996. ועוד.

(63) נסמן בלקו"ש ח"ח ע' 170 הערה 59.

(64) רשי" בחקותי כו, מב. וראה גם תיב"ע

